

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 74/14

V Luxembourggu, 20. maja 2014

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca v zadevi C-333/13
Elisabeta Dano in Florin Dano proti Jobcenter Leipzig

Po mnenju generalnega pravobranilca Melchiorja Watheleta lahko Nemčija na podlagi splošnega merila, ki dokazuje neobstoj dejanske povezave z državo članico gostiteljico, državljanom drugih držav članic zavrne „socialne dajatve za pomoči potrebne iskalce zaposlitve“

Nemčija lahko tako zavrne te dajatve osebam, ki pridejo samo zato, da bi iskale delo ali dobile socialno pomoč

V Nemčiji lahko pomoči potrebni iskalci zaposlitve zaprosijo za temeljno zagotavljanje dajatev, zlasti dajatev za kritje preživitinskih stroškov.¹ Tako odobrene dajatve omogočajo življenje v skladu s človekovim dostojanstvom in so namenjene za pokrivanje osnovnih življenjskih potreb, dodatnih potreb ter stanovanjskih potreb in potreb v zvezi z ogrevanjem. Vendar so osebe, ki pridejo v Nemčijo le zato, da bi bile deležne teh dajatev ali da bi iskale zaposlitev, izključene od prejemanja teh dajatev. Cilj te izključitve je preprečiti, da bi bila Nemčija nesorazmerno obremenjena s socialnimi dajatvami.

Sozialgericht Leipzig (socialno sodišče v Leipzigu) želi izvedeti, ali pravo Unije nasprotuje taki izključitvi. To sodišče mora rešiti spor med E. Dano in njenim mladoletnim sinom, ki sta oba romunska državljana, ter Jobcenter Leipzig (pristojni lokalni organ). Jobcenter Leipzig je s sklicevanjem na izključitev, določeno z nemškim pravom, tema osebama zavrnil priznanje pravice do temeljnega zagotavljanja dajatev². E. Dano in njen sin (rojen v Nemčiji) že več let živita v Leipzigu v stanovanju sestre E. Dano, pri kateri se prehranjujeta. E. Dano nima poklicne izobrazbe in do danes še ni opravljala nobene poklicne dejavnosti niti v Nemčiji niti v Romuniji. Očitno je, da v Nemčijo ni prišla, da bi iskala delo, in si niti ne prizadeva, da bi v tej državi našla zaposlitev.

V današnjih sklepnih predlogih generalni pravobranilec Melchior Wathelet meni, da pravo Unije³ ne nasprotuje temu, da je državljanom drugih držav članic na podlagi splošnega merila zavrnjena pravica do „posebne denarne dajatve, za katero se ne plačujejo prispevki“ (kot je temeljno zagotavljanje dajatev v Nemčiji za pomoči potrebne iskalce zaposlitve⁴), če je s sprejetim merilom (kot je na primer razlog za prihod prosilca na ozemlje države članice) mogoče dokazati neobstoj

¹ Knjiga II zakonika o socialni varnosti (Sozialgesetzbuch Zweites Buch, SGB II). Temeljno zagotavljanje dajatev iz SGB II vključuje tudi dajatve za vključitev v delo, vendar te niso predmet tega spora. Poleg te ureditve za iskalce zaposlitve sistem socialnih pomoči v ožjem pomenu v okviru SGB XII določa podobno izključitev, kakršna je ta v zadevi Dano.

² E. Dano za svojega sina od nemških organov prejema otroški dodatek (Kindergeld) v višini 184 EUR mesečno in predujem za preživnino v znesku 133 EUR mesečno.

³ Natančneje, gre za (i) Uredbo št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 72), kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 988/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 (UL L 284, str. 43), in (ii) Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 46).

⁴ Po mnenju generalnega pravobranilca so te dajatve, ki izhajajo iz združitve dveh prejšnjih sistemov (in sicer pomoči za brezposelnost in socialne pomoči) posebne denarne dajatve, za katere se ne plačujejo prispevki, v smislu Uredbe št. 883/2004 in je treba zato v zvezi z njimi spoštovati načelo enakega obravnavanja. Vendar pa so tudi dajatve socialne pomoči v smislu Direktive 2004/38, tako da so lahko državljani države članice gostiteljice in državljani Unije, ki uresničujejo pravico do prostega gibanja in prebivanja, glede na primer, neenako obravnavani.

dejanske povezave z državo članico gostiteljico in je to merilo namenjeno preprečevanju nesorazmernega bremena za nacionalni sistem socialne pomoči.

Generalni pravobranilec opozarja, da pravo Unije⁵ državljanom Unije in njihovim družinskim članom dovoljuje trimesečno prebivanje v državi članici, katere državljanji niso, dokler ne postanejo nesorazmerno breme sistema socialne pomoči v državi članici gostiteljici. Če želijo te osebe ostati več kot tri mesece, morajo imeti zadostna sredstva, da ne postanejo breme za sistem socialne pomoči države članice gostiteljice. Iz tega nujno izhaja možnost neenakega obravnavanja pri podeljevanju dajatev socialne pomoči med državljani države članice gostiteljice in drugimi državljani Unije.

Zakonodaja, na podlagi katere se osebam, ki pridejo v Nemčijo le zato, da bi izkoristile sistem socialne pomoči te države članice, in si sploh ne prizadevajo za vključitev na trg dela, zavrnejo dajatve iz okvira temeljnega zagotavljanja dajatev, se po mnenju generalnega pravobranilca M. Watheleta, sklada z voljo zakonodajalca Unije. Taka izključitev preprečuje, da bi osebe, ki uresničujejo pravico do prostega gibanja brez želje po vključitvi, postale nesorazmerno breme za sistem socialne pomoči. Poleg tega je v skladu z manevrskim prostorom, ki je v zvezi s tem prepuščen državam članicam. Povedano drugače, preprečuje zlorabe in neke vrste „socialni turizem“.

Generalni pravobranilec poleg tega opozarja, da je z merilom, ki ga je določila Nemčija (in sicer prihod na nemško ozemlje le zaradi iskanja zaposlitve ali pridobitve socialne pomoči), mogoče dokazati neobstoje dejanske povezave z ozemljem države članice gostiteljice in vključitve vanjo. Z njim je mogoče zagotoviti ekonomsko vzdržnost sistema in to, da se ne ogrozi njegovo finančno ravnovesje. Nemška zakonodaja ima torej legitimen cilj, kot to zahteva Sodišče. Poleg tega generalni pravobranilec meni, da je izbrano merilo očitno sorazmerno z želenim ciljem. Za ugotovitev, ali za prosilca velja zadevna izključitev in zato zavrnitev priznanja pravice do temeljnega zagotavljanja dajatev, morajo nemški organi nujno preučiti osebne razmere prosilca.

OBVESTILO: Sklepni predlogi generalnega pravobranilca Sodišča ne zavezujejo. Njegova naloga je, da Sodišču popolnoma neodvisno predlaga pravno rešitev v zadevi, za katero je odgovoren. Sodniki Sodišča zdaj začnejo razpravo v tej zadevi. Sodba bo izdana naknadno.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sklepnih predlogov je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki predstavitev sklepnih predlogov so na voljo na "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

⁵ Natančneje Direktiva 2004/38, navedena v opombi 3.